

Literatuurlijst	Differentiëren in het volwassenenonderwijs
-----------------	--

Inhoud

Een selectie van documenten aanwezig in de Vocvo-infotheek.
Artikelen en e-documenten kun je opvragen – we sturen deze digitaal door.

Inhoud

- [59 VO-modellen voor maatwerk en motivatie](#)
- [Binnenklasdifferentiatie : didactische werkvormen voor maximale leeransen bij diverse leerlingen](#)
- [Binnenklasdifferentiatie. Leeransen voor alle leerlingen](#)
- [Het didactische werkvormenboek : variatie en differentiatie in de praktijk](#)
- [Het didactische werkvormenboek : variatie en differentiatie in de praktijk](#)
- [Differentiëren door verdieping : over hoe je met leertaken kunt differentiëren naar boven, zonder de leerling nieuwe inhoud te laten verwerven - Visie](#)
- [Differentiëren is te leren! : omgaan met verschillen in het voortgezet onderwijs : praktische handreiking voor docenten](#)
- [Differentiëren met differentiatie modellen](#)
- [Docentcompetenties, maatwerk, intake, taalcontact : succesfactoren NT2, Deel IV](#)
- [Expliciet of impliciet, that's the question. Een pleidooi voor meer impliciet onderwijs](#)
- [Flexibilisering van het onderwijsaanbod in de basiseducatie](#)
- [Gesprekken over maatwerk in het lees- en schrijfonderwijs aan volwassenen](#)
- [Grip op taal in de lucht ! Beoordelaarsplatform taalvaardigheid Nederlands](#)
- [Klassewerk - het GOL\(L\)D-concept : het Gericht Ondersteunen van Leraren in het Leren omgaan met Diversiteit in de klas](#)
- [Klassiek Vakwerk II - Artikelen Voor En Over Het NT2-Onderwijs](#)
- [LEROWEB - voor alle lerarenopleiders](#)
- [Mogelijkheden tot differentiatie binnen de SLO in functie van het werken met laaggeschoolde volwassenen](#)
- [Omgaan met verschillen : maatwerk leveren in de dynamische onderwijspraktijk](#)
- [Preparing teachers and developing school leaders for the 21st century - Lessons from around the world](#)
- [Project Schoolorganisatiemodellen : maatwerk voor beter leren](#)
- [Rekening houden met verschillen bij het vak Nederlands. Praktijkervaringen met opbrengstgericht werken](#)
- [Studiesucces en diversiteit : en wat hbo-docenten daarmee te maken hebben](#)
- [Het succes van succesfactoren in de lespraktijk](#)

- [Variatie in maatwerk : publieksversie ter gelegenheid van de afsluiting van het ELEO project](#)
 - [Wegen naar maatwerk : laatste deelrapportage onderzoek HPBO doorbraakproject Excellent Leren Excellent Organiseren](#)
 - [Werkpleklers voor volwassenen. Op weg naar een maatwerkmethode](#)
 - [Which environmental factors matter for the participation of beginning teachers in professional learning activities related to differentiated instruction?](#)
- [Heb je nog vragen?](#)

c:vocv:10185

59 VO-modellen voor maatwerk en motivatie

- ISBN13 978-94-91163-00-5 - Utrecht : vo-raad, 2011. - 145 p.

De eindrapportage en de publicatie 59 VO-modellen: voor maatwerk en motivatie bevat een verzameling van modellen uit de organisatie- en menswetenschappen die maatwerk en motivatie bevorderen, in co-creatie ontstaan met schoolleiders en scholen. In de publicatie worden de vijf meest urgente onderwerpen uitgediept.

Het gaat om:

- meer maatwerk door Talentontwikkeling voor docenten
- meer maatwerk door Gedistribueerd leiderschap
- meer maatwerk door Differentiatie in de klas door de docent
- meer maatwerk door Ondernemerschap organiseren in de school
- meer maatwerk door Ondersteuning jongens- en meisjesachtige leerstijlen

De publicatie is bedoeld als een hulpmiddel om de school te organiseren, precies zoals de school het wil, voor nu en in de toekomst.

c:vocv:11717

Binnenklasdifferentiatie : didactische werkvormen voor maximale leerkansen bij diverse leerlingen

[auteur] Struyven, Katrien ; [auteur] Coubergs, Catherine ; [auteur] Engels, Nadine ; [auteur] Cools, Wouter ; [auteur] De Martelaer, Kristine. - ISSN 1373-34318 - 2013.

In: Impuls voor onderwijsbegeleiding. - Jrg. 44 (2013), nr. 1, p. 18-25

c:vocv:11390

Binnenklasdifferentiatie. Leerkansen voor alle leerlingen

[auteur] Coubergs, Catherine ; [auteur] Struyven, Katrien ; [auteur] Engels, Nadine ; [auteur] Cools, Wouter ; [auteur] De Martelaer, Kristine. - ISBN13 978-90-334-9194-8 -Leuven/Den Haag : Acco, 2013. - 104 p.

Praktijkgerichte literatuurstudies onderwijsonderzoek

Verschillen tussen leerlingen zijn eerder regel dan uitzondering. Om positief om te gaan met deze verschillen tussen leerlingen (in de klas) en om iedere leerling in de klas maximale leerkansen te kunnen bieden, is differentiatie wenselijk.

Deze praktijkgerichte literatuurstudie richt zich op de effectiviteit en efficiëntie van die didactische werkvormen die zich focussen op het ontwikkelen van maximale leerkansen voor alle leerlingen. Er zijn twee manieren om met verschillen tussen de leerlingen in de klas om te gaan. Enerzijds door op maat van kleine groepen en/of individuen onderwijs te geven (divergeren), anderzijds door diversiteit samen te brengen (convergeren), zodat de verschillen tussen de leerlingen complementair werken.

Het boek maakt de lezer vertrouwd met verschillende didactische werkvormen die er vandaag voorhanden zijn om differentiërend te werken en de wijze waarop deze kunnen omgaan met verschillen tussen leerlingen.

c:vocv:12798

Het didactische werkvormenboek : variatie en differentiatie in de praktijk

[auteur] Hoogeveen, Piet ; [auteur] Winkels, Jos. - ISBN13 978-90-232-5276-4 [paperback] - 11de geheel herz. dr. - Assen : Koninklijke Van Gorcum, 2014. - 375 p., ill.

Door de juiste didactische werkvorm te kiezen, kunnen docenten met maximaal effect onderwijs geven. Het didactische werkvormenboek biedt de (toekomstige) docent een praktisch overzicht van bijna 250 didactisch onderbouwde werkvormen. Ook legt het de link naar de theorie en helpt het docenten om voor iedere onderwijsvraag de juiste werkvorm te kiezen.

Een handig alfabetisch overzicht vat de belangrijkste eigenschappen van de besproken werkvormen samen. In deze elfde herziene editie van Het didactische werkvormenboek besteden de auteurs de nodige aandacht aan de inzet van nieuwe media als werkvorm of als hulpmiddel bij werkvormen. Ook is het hoofdstuk over activerende didactiek uitgebreid. De toenemende verantwoordelijkheid van leerlingen voor hun eigen leerproces, heeft namelijk ook gevolgen voor de keuze van de juiste werkvormen door de docent. Verouderde werkvormen zijn vervangen door nieuwe werkvormen en een aantal werkvormen is geactualiseerd. Het didactische werkvormenboek biedt (toekomstige) docenten een schat aan mogelijkheden om effectief les te kunnen geven aan hun leerlingen.

c:vocv:11581

Het didactische werkvormenboek : variatie en differentiatie in de praktijk

[auteur] Hoogeveen, Piet ; [auteur] Winkels, Jos. - ISBN13 978-90-232-4768-5 - 10e herziene - Assen : Van Gorcum, 2011. - 484 p.

24 cm

Met lit. opg

In Het didactische werkvormenboek vindt de student een compleet overzicht van alle didactische werkvormen en een handreiking van wanneer welke werkvorm het beste ingezet kan worden. Iedere les staan leerkrachten voor de vraag welke werkvormen zij zullen inzetten. Daarbij moet de gekozen werkvorm niet alleen aansluiten bij het onderwerp, maar ook recht doen aan de verschillen tussen leerlingen. Als leerkracht heb je de keuze uit een enorme variatie aan werkvormen. Het didactische werkvormenboek geeft een compleet overzicht en legt het verband met de theorie. Door de heldere en frisse vormgeving en handige schema's navigeer je als student makkelijk door het boek en vind je eenvoudig de juiste werkvorm.

Het boek bestaat uit twee delen.

- Het eerste deel biedt de nodige achtergrondinformatie. Zo komt de relatie tussen didactische werkvormen en pedagogisch handelen aan bod, en wordt besproken welke werkvormen op welk moment het beste kunnen worden ingezet.
- Deel twee geeft vervolgens een uitputtend overzicht van de verschillende soorten didactische werkvormen. Deze worden stuk voor stuk beschreven en toegelicht, waarbij telkens zowel de sterke als de zwakke kanten van de betreffende werkvorm worden benoemd.

Ten slotte vat een alfabetisch overzicht de belangrijkste eigenschappen van de besproken werkvormen nog eens samen.

c:vocv:10638

Differentiëren door verdieping : over hoe je met leertaken kunt differentiëren naar boven, zonder de leerling nieuwe inhoud te laten verwerven - Visie

[auteur] Saveyn, Jan. - Mechelen : Leerrijk-Plantyn nv, 2012. - 9 p.

Kwaliteitsvol onderwijs impliceert dat alle leerlingen niet alleen de zwakke, maar ook de sterke bij hun leerprocessen optimale ondersteuning krijgen. Daartoe worden er op school

organisatorische en didactische maatregelen getroffen en wordt er ook gedifferentieerd in de leerdoelen en bijhorende leertaken voor de verschillende leerlingen. De leerkracht kan de leerlingen op eigen tempo door het pakket van leerinhouden laten vorderen of hij kan het inhoudelijk leeraanbod voor de sterke leerlingen uitbreiden. Maar hij kan de leerinhouden die voor een leergroep op het programma staan, door sommige leerlingen ook dieper laten verwerken. Voor zo'n differentiatie via verdieping moet de leerkracht of de ontwikkelaar van leermiddelen dan wel verdiepende leertaken weten uit te werken. Dat is geen sinecure, want het vraagt een doorgedreven inzicht in het complexe proces van leren en competentie verwerven.

Deze bijdrage biedt, op basis van een algemene analyse van leerprocessen, een aantal referentiekaders aan om verdiepende leertaken te ontwerpen of om taken op hun verdiepend karakter te beoordelen. Dat kan bijdragen tot goed doordachte differentiatie in verschillende vormen van onderwijspraktijk.

[c:vocv:12172](#)

Differentiëren is te leren! : omgaan met verschillen in het voortgezet onderwijs : praktische handreiking voor docenten

[auteur] Berben, Meike ; [auteur] van Teeseling, Mirjam. - ISBN13 978-90-6508-657-0 [paperback] - 1 ed. - Amersfoort : CPS, 2014. - 128 p., ill.

Dit praktische handboek voor het voortgezet onderwijs staat vol bouwstenen om differentiëren in uw lessen vorm te geven. Aan de slag gaan met differentiëren maakt u creatiever in het betrekken van leerlingen bij de les en het motiveren van leerlingen. Zo draagt u bij aan betere leeropbrengsten en vergroot u de kansen van al uw leerlingen.

[c:vocv:10437](#)

Differentiëren met differentiatie modellen

[auteur] Standaert, R.. - ISSN 1379-92075 - 2012.

In: Informatie Vernieuwing Onderwijs (IVO), jrg. 33 (2012), nr. 126, p. 30-44

Zoals de titel van deze bijdrage het stelt, gaat het om modellen die inspiratie bieden om eigen varianten te ontwerpen. De criteria om de geschetste modellen te kiezen, zijn gebaseerd op het frequent voorkomen ervan ofwel op een of andere vorm van wetenschappelijke begeleiding en/of reputatie.

[c:vocv:9969](#)

Docentcompetenties, maatwerk, intake, taalcontact : succesfactoren NT2, Deel IV

[auteur] Bakx, J. ; [auteur] Halewijn, E. ; [auteur] van Schilt, T. ; [auteur] Van der Voort, C.. - ISSN 1381-18201 - 2011.

In: Les. - Jrg. 29 (2011), nr. 173 ; p. 22-25

Wat zijn succesfactoren in het Nt2-onderwijs? Vanaf 2008 werd er, op verzoek van het ministerie van VROM, onderzoek uitgevoerd. Over de lijst met succesfactoren en de opzet van het onderzoek zijn al verschillende artikelen in Les verschenen. Inmiddels is het onderzoek naar de succesfactoren van het Nt2-onderwijs afgerond. De resultaten zijn beschreven in een wetenschappelijke rapportage en in een meer toegankelijke publieksversie.

Dit artikel is de eerste in een serie van drie, waarin de factoren besproken zullen worden.

De auteurs zullen in de drie artikelen telkens een aantal factoren uit de lijst lichten en beschrijven wat zij onder die factoren verstaan hebben, wat ze in de praktijk van de

proeftuinen hebben gezien en welke aanbevelingen er ten aanzien van die factoren uit het onderzoek voortkwamen.

[c:vocv:12369](#)

[Expliciet of impliciet, thats the question. Een pleidooi voor meer impliciet onderwijs](#)

[auteur] Jaspaert, Koen. - 2014.

In: Les. - Jrg. 32 (2014), nr. 192 ; p. 17-19

Het beproefde recept van onderwijs was en is expliciete overdracht van kennis. Leerlingen moeten bij deze manier van onderwijs over een zekere mate van taalvaardigheid in de onderwijstaal beschikken die lang niet altijd aanwezig is. De kansen voor leerlingen die minder taalvaardig zijn, kunnen vergroot worden door vormen van impliciet leren, bijvoorbeeld taakgericht werken, zo betoogt Koen Jaspaert in dit artikel.

[c:vocv:9946](#)

[Flexibilisering van het onderwijsaanbod in de basiseducatie](#)

[auteur] Bogaerts, Luc. - ISSN 1373-34318 - 2011.

In: Impuls voor onderwijsbegeleiding. - Jrg. 42 (2011), nr. 1, p. 39-52

Maatwerk in een breed geletterdheidsperspectief. Binnen het volwassenenonderwijs biedt de basiseducatie onderwijs aan op het niveau van het basisonderwijs en de eerste graad van het secundair onderwijs. Officieel is de inbedding van de basiseducatie in het volwassenenonderwijs een feit door het Decreet betreffende het volwassenenonderwijs van 15 juni 2007. De facto neemt de basiseducatie die rol echter al langer op zich.

[c:vocv:11896](#)

[Gesprekken over maatwerk in het lees- en schrijfonderwijs aan volwassenen](#)

[auteur] Kurvers, Jeanne ; [auteur] Dalderop, Kaatje. - Stichting Melkweg+, 2012. - 40 p.

Het lees- en schrijfonderwijs aan laaggeletterden in Nederland verdient naar mijn bescheiden mening veel meer ondersteuning en aandacht. De werkers in het veld doen namelijk datgene waar in onze haastige samenleving steeds minder tijd voor is, maar waar het uiteindelijk wel om draait bij duurzame verbetering: zich concentreren op het verbeteren van de basis(vaardigheden).

Met dit kwalitatieve onderzoek biedt Jeanne Kurvers u een op zeer toegankelijke wijze geschreven overzicht van de wijze waarop de docenten in de praktijk de diversiteit aan leervragen en leervaardigheid ervaren en hoe zij ermee omgaan. Deze vastlegging nodigt overigens niet alleen uit tot nader onderzoek naar de verscheidenheid in oorzaken en leervragen die veel verder gaat dan een simpel onderscheid tussen autochtoon en allochtoon. Ze biedt de docenten in het veld ook direct inzicht in elkaars werkwijzen zodat zij van elkaar kunnen leren.

[c:vocv:12366](#)

[Grip op taal in de lucht ! Beoordelaarsplatform taalvaardigheid Nederlands](#)

[auteur] Stevens, C. ; [auteur] Kuijper, Marieke. - 2014.

In: Les. - Jrg. 32 (2014), nr. 192 ; p. 10-12

Wat is de juiste frase? Wat is een samenhangende opsomming van punten? Hoe ziet een hinderlijk zijspoor eruit? Wanneer zijn vergissingen incidenteel? Eerste hulp bij beoordelen graag! In 2011 vroeg het Steunpunt Taal en Rekenen MBO Cito en CINOP

om formats¹ te maken voor de ontwikkeling en beoordeling van de instellingsexamens Nederlands.

De drempel voor mbo-instellingen om zelf examens te ontwikkelen werd op deze manier lager. De formats zijn inmiddels wijdverspreid en worden door veel instellingen gebruikt om zelf examens op maat te maken.

[c:vocv:9591](#)

Klassewerk - het GOL(L)D-concept : het Gericht Ondersteunen van Leraren in het Leren omgaan met Diversiteit in de klas

[auteur] De Wilde, Joke ; [auteur] De Windt, Eveline ; [auteur] Roos, David ; [auteur] Van de Putte, Inge ; [auteur] Van den Abbeele, Gilbert ; [auteur] Vandeveldde, Stijn. -ISBN13 978-90-382-1591-4 - Gent : Academiapress, 2010.

25 cm

Box : 2 boeken ; 2 dvd

Steeds meer klassen in Vlaamse basisscholen kenmerken zich door een diverse samenstelling met leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Bijgevolg is er in vele scholen een evolutie naar de leraar als eerste verantwoordelijke van alle leerlingen. Dit brengt de nodige uitdagingen met zich mee, waardoor ondersteuning gericht op de concrete klaspraktijk meer dan welkom is.

Vanuit Projectmatig Wetenschappelijk Onderzoek van de Hogeschool Gent departement Lerarenopleiding, Ledeganck in samenwerking met het departement Sociaal-agogisch Werk en VSPW Balans wordt een vernieuwend ondersteuningsconcept voorgesteld, waarbij de leraar op een activerende manier ondersteund wordt door de zorgcoördinator. In de 3-delige box 'Klassewerk' met een inleidend boek, 2 dvd's en een verdiepingsboek wordt het ondersteuningsconcept beknopt gepresenteerd.

Zes concrete praktijkvoorbeelden illustreren hoe het ondersteuningsconcept in de praktijk vorm krijgt. Omdat beelden soms meer kunnen duiden dan woorden worden deze praktijkvoorbeelden ook op een audiovisuele manier voorgesteld op de dvd's.

Het derde deel van de box, het verdiepingsboek, is opgevat als een praktische handreiking waarin op een overzichtelijke manier een aantal theoretische concepten worden gelinkt aan concrete werkinstrumenten. Met deze box krijgen leraren, zorgcoördinatoren en andere ondersteuners van leraren handvaten om met een diverse leerlingenpopulatie aan de slag te gaan.

[c:vocv:12806](#)

Klassiek Vakwerk II - Artikelen Voor En Over Het NT2-Onderwijs

[auteur] Bossers, Bart. - ISBN13 9789089539724 - Amsterdam : Boom, 2015. - 216 p.

In Nederland en Vlaanderen wordt aan verschillende instellingen onderzoek verricht naar het verwerven, leren en onderwijzen van het Nederlands als tweede taal. Eén van de doelstellingen van de Beroepsvereniging van Docenten NT2 is het toegankelijk maken en verspreiden van de resultaten van dit onderzoek onder NT2-docenten. Dat gebeurt bijvoorbeeld op congressen, studiedagen en via de jaarlijks verschijnende Vakwerk-bundels.

In deze verzamelbundel Klassiek Vakwerk II worden de meest waardevolle bijdragen uit deze Vakwerk-reeks samengebracht, zodat NT2-docenten er permanent over kunnen beschikken en gebruik van kunnen maken.

Samen met de inhoud van Klassiek Vakwerk I zijn er voor NT2-docenten nu een groot aantal artikelen beschikbaar over vele facetten en doelgroepen van het NT2-onderwijs: van woordenschat tot luistervaardigheid, van grammatica tot interculturele communicatie, van differentiatie tot feedback en van alfabetisering tot toetsing.

Docenten en aankomende docenten kunnen er allerlei recente theoretische denkbeelden over tweededetaalverwerving en tweededetaaldidactiek in vinden, maar zeker ook veel

nieuwe ideeën, suggesties, tips en aanbevelingen voor de dagelijkse lespraktijk. Deze uitgave helpt de docent op die manier bij het geven van effectief, motiverend en doelgericht NT2-onderwijs!

c:vocv:11749

[LEROWEB - voor alle lerarenopleiders](#)

In: <http://www.leroweb.eu/>

c:vocv:10546

[Mogelijkheden tot differentiatie binnen de SLO in functie van het werken met laaggeschoolde volwassenen](#)

[auteur] Dejaeger, Karlien ; [auteur] Faes, Jos ; [auteur] Peeters, Inge. - Leuven : CVO TNA, CVO LimLo, K.U.Leuven, 2010. - 271 p.

30 cm ; bijlage

project ENW SoE 2008/7

Dit project beoogde de mogelijkheden te onderzoeken en uit te werken om binnen het kader van de specifieke lerarenopleiding aandacht te besteden aan het leren van laaggeschoolde volwassenen en hieraan aangepaste les-/instructiemethodes. Hiermee wil de projectgroep tegemoet komen aan de opleidingsnoden van (toekomstige) leraren die (willen) werken met deze doelgroep.

Om dit doel te bereiken werd er een differentieel leertraject rond het educatief begeleiden van laaggeschoolde volwassenen uitgewerkt in een syllabus. Daarvoor werd vertrokken van een gecoördineerd competentieprofiel binnen de grenzen van de decretale basiscompetenties voor de leraar secundair onderwijs en de competenties waarover een begeleider van laaggeschoolde volwassenen dient te beschikken. Dit leertraject is gestoffeerd met een aantal theoretische opleidingsonderdelen en praktijkopdrachten.

Thema's die in het lessenspakket aan bod komen zijn o.a. interculturele communicatie, trajectbegeleiding, diversiteit, het leren van laaggeschoolde volwassenen, lesgeven aan laaggeschoolde volwassenen,...

c:vocv:11172

[Omggaan met verschillen : maatwerk leveren in de dynamische onderwijspraktijk](#)

[auteur] Hermanussen, José. - Amsterdam : Expertisecentrum Beroepsonderwijs ECBO, 2012. - 4 p.

Het is een van de kern-ambities van het middelbaar beroepsonderwijs: iedere student volgt zijn eigen weg naar (beginnend) vakmanschap. Aan de onderwijsinstelling, maar vooral aan de docent, om dit maatwerk te bieden.

Maar hoe doe je dat?

Op zoek naar aanknopingspunten om allereerst studenten de maat te nemen en om vervolgens zo goed mogelijk, professioneel en adaptief, te werk te gaan.

[Download hier](#)

c:vocv:11491

[Preparing teachers and developing school leaders for the 21st century - Lessons from around the world](#)

[auteur] Schleicher, Andreas. - ISBN13 978-92-64-17421-4 - Paris : OECD, 2012. - 112 p.

This book uses PISA data to show that a substantial proportion of students in OECD countries now attend schools that have high degrees of autonomy in different areas of

decision making. But effective school autonomy depends on effective leaders, including system leaders, principals, teacher leaders, senior teachers, and head teachers, as well as strong support systems. That, in turn, requires well-distributed leadership, new types of training and development for school leaders, and appropriate support and incentives.

- Chapter 1 was drafted by Beatriz Pont in collaboration with Pauline Musset, Andreas Schleicher, Diana Toledo Figueroa and Juliana Zapata.
- Chapter 2 was drafted by David Istance and Stephan Vincent-Lancrin in collaboration with Dirk Van Damme, Andreas Schleicher and Kristen Weatherby.
- Chapter 3 was drafted by Andreas Schleicher in collaboration with Dirk van Damme and Pauline Musset.

[c:vocv:10591](#)

Project Schoolorganisatiemodellen : maatwerk voor beter leren

[auteur] Simon Thomas, Vera ; [auteur] Ekens, Tiddo ; [auteur] van Elk, Willem-Jan. - Nederland : VO-raad / Innovatieplatform-VO, 2011. - 85 p.

Eindrapportage - De centrale vraag van het project is welke veranderingen nodig zijn in de huidige schoolorganisatie om meer maatwerk te realiseren voor een heterogene leerlingen- en docentenpopulatie. Nadenken over en het implementeren van organisatorische aanpassingen zijn noodzakelijk.

Leidende uitgangspunten zijn: schoolleiders hebben een directe, grote invloed op organisatorische maatregelen om de kwaliteit van onderwijs te verbeteren, recente onderzoeksresultaten en praktijkvoorbeelden zijn nodig voor succesvolle realisatie van het project.

[c:vocv:12471](#)

Rekening houden met verschillen bij het vak Nederlands. Praktijkervaringen met opbrengstgericht werken

[auteur] Maters, F. ; [auteur] Ekkens, T.. - 2015.

In: Levende Talen magazine. - Jrg. 102 (2015), nr. 2, p. 25-27

Hoe stel je de verschillen in taalvaardigheid tussen leerlingen vast?

En hoe verzorg je vervolgens taalonderwijs dat optimaal rekening houdt met deze verschillen?

In het SLO-project 'Opbrengstgericht maatwerk' werken SLO en onder andere het Twickel College samen om deze vragen te beantwoorden. Een verslag vanuit de praktijk.

[c:vocv:12330](#)

Studiesucces en diversiteit : en wat hbo-docenten daarmee te maken hebben

[auteur] Meerman, Martha ; [auteur] van Middelkoop, Daniël. - ISBN13 978-90-5972-833-2 [paperback] - 1 ed. - Delft : Eburon, 2014. - 98 p.

Elk jaar stijgt het aantal studenten dat begint aan een studie in het hbo. Er is niet alleen sprake van een getalsmatige groei, ook de diversiteit van de studentenpopulatie neemt toe. Het succes van een opleiding of hogeschool lijkt daarnaast in toenemende mate te worden afgemeten aan het rendement- het aantal geslaagde studenten.

Wat is de invloed hiervan op het onderwijs en hoe gaan docenten daarmee om?

Beoordelen zij studiesucces ook in kwantitatieve termen of hanteren zij een andere opvatting? En in hoeverre vergt een diverse studentenpopulatie een gedifferentieerde onderwijsbenadering?

Deze publicatie is de uitkomst van gesprekken met 25 docententeams, waarin vooral de docent aan het woord is gekomen.

[c:vocv:11229](#)

Het succes van succesfactoren in de lespraktijk

- Proeftuin Inburgering, 2011. - 166 p.

Onderzoek naar succesfactoren In het licht van het Deltaplan heeft het Ministerie van VROM in 2008 door Cito onderzoek laten doen naar factoren die een positieve invloed hebben die op de effectiviteit en efficiëntie van NT2 onderwijs. Cito heeft op basis van literatuurstudie en consultatie van experts een lijst opgesteld van didactische en organisatorische factoren en factoren met betrekking tot de vorm, waarvan verwacht wordt dat deze bijdragen aan een zo hoog mogelijk rendement en een zo laag mogelijke leerlast2 in inburgeringstrajecten. Voor leerders van verschillende opleidingsniveaus (analfabeten, laag-, midden- en hoogopgeleide cursisten) bleken dezelfde succesfactoren naar boven te komen, te weten:

1. Docentcompetenties
2. Maatwerk
3. Intake
4. Doelgerichte en gestructureerde aanpak
5. Intensiteit en trajectduur
6. Binding aan context
7. Taalcontact
8. Reflectie
9. Portfoliomethodiek
10. Zelfverantwoordelijkheid / docentonafhankelijkheid
11. Aandacht voor vorm
12. Materiaal en faciliteiten
13. Integratie van Multimedia
14. Eigen taal van de cursisten
15. Uitvalpreventie en cursistbegeleiding
16. Motivatie.

[c:vocv:10798](#)

Variatie in maatwerk : publieksversie ter gelegenheid van de afsluiting van het ELEO project

[auteur] Gielen, Patricia ; [auteur] den Boer, Peter ; [auteur] Waslander, Sietske. - ISBN13 978-94-6167-078-6 - Tilburg : IVA beleidsonderzoek en advies, 2011. - 33 p.

Vier ROC s hebben elk een project Excellent Leren, Excellent Organiseren (ELEO) uitgevoerd met een gezamenlijke component. Het gaat om ROC Aventus, ROC Eindhoven, ROC de Leijgraaf en ROC van Twente.

In deze projecten streven zij er naar om vraag en aanbod in het middelbaar beroepsonderwijs optimaal op elkaar af te stemmen. Met het leveren van maatwerk wordt bedoeld dat studenten onderwijs krijgen aangeboden dat zo veel mogelijk past bij hun behoeften en ambities en leidt tot een optimaal gekwalificeerde uitstroom naar de arbeidsmarkt of een vervolgopleiding.

De organisatie van het te leveren van maatwerk aan studenten wordt flexibilisering genoemd.

Het Platform Beroepsonderwijs, HPBO, heeft de vier projecten en het flankerende onderzoek gefinancierd. Het flankerende onderzoek is uitgevoerd door IVA beleidsonderzoek en advies. IVA heeft zes opleidingen van de vier ROC s, zogenoemde showcases, gedurende drie jaar onderzocht met als centrale vraag:

- Welke modellen voor het leveren van maatwerk zijn veelbelovend?

Deze publieksversie biedt de lezer een korte beschrijving van de zes opleidingen en een algemeen beeld van de opzet en de resultaten van het onderzoek. Dit biedt houvast bij het flexibiliseren van opleidingen.

[c:vocv:10632](#)

[Wegen naar maatwerk : laatste deelrapportage onderzoek HPBO doorbraakproject Excellent Leren Excellent Organiseren](#)

[auteur] den Boer, Peter ; [auteur] Gielen, Patricia ; [auteur] Oosterling, Morris ; [auteur] Paula Willemse, drs.. - ISBN13 978-94-6167-075-5 - Tilburg : IVA beleidsonderzoek en advies, 2011. - 143 p.

Laatste deelrapportage onderzoek HPBO doorbraakproject Excellent Leren Excellent Organiseren Dit is laatste deelrapportage van het HPBO onderzoek. In hun streven om vraag en aanbod in het middelbaar beroepsonderwijs optimaal op elkaar af te stemmen, zijn vier ROC s elk een project Excellent Leren, Excellent Organiseren (ELEO) gestart. De projecten en het flankerend onderzoek zijn gefinancierd door het Platform Beroepsonderwijs. Het gaat om ROC Aventus, ROC Eindhoven, ROC de Leijgraaf en ROC van Twente.

IVA beleidsonderzoek en advies heeft zes opleidingen, zogenoemde showcases gedurende drie jaar onderzocht met als centrale vraag: Welke modellen voor het leveren van maatwerk zijn veelbelovend?

[c:vocv:11894](#)

[Werkplekieren voor volwassenen. Op weg naar een maatwerkmethoediek](#)

[auteur] Bekkers, Paul ; [auteur] Brouwer, Tom. - ROC Leijgraaf, 2011. - 44 p.

De uitgave met diverse aanbevelingen kan als naslagwerk dienen voor instellingen die met maatwerk bezig zijn voor volwassenen. Aan de orde komen o.a.: de leerpsychologie van de (oudere) deelnemers, de onderwijsinhoud, de onderwijsinrichting, de onderwijslogistiek en het begeleidingsmodel en de interactie tussen bedrijf en onderwijsinstelling. Belangrijk gegeven daarbij is dat bij volwassenen niet het kwalificatiedossier leidend is bij het bouwen van een curriculum, maar de context van de werkplek en de eerder verworven competenties van de deelnemers.

[c:vocv:12295](#)

[Which environmental factors matter for the participation of beginning teachers in professional learning activities related to differentiated instruction?](#)

[auteur] De Neve, D. ; [auteur] Nicaise, Ides. - Leuven : Steunpunt Studie- en Schoolloopbanen, 2014. - 11 p.

Research paper SSL/2014.06/3.3

Dit rapport kadert binnen de derde generatie van het Steunpunt Studie- en Schoolloopbanen (2012-2015). Dit steunpunt omvat verschillende onderzoeksdomeinen, waarvan één betrekking heeft op loopbanen van leerkrachten (OD 3). Eén van de themas waarrond gewerkt wordt binnen dit onderzoeksdomein, is de professionele ontwikkeling van leerkrachten. Hierrond zijn twee specifieke onderzoeklijnen opgezet die enerzijds betrekking hebben op de professionele ontwikkeling van beginnende leerkrachten en anderzijds op de professionele ontwikkeling van ervaren leerkrachten. Voorliggend rapport focust zich op de professionele ontwikkeling van beginnende leerkrachten.

Heb je nog vragen?

Contacteer dan onze [infotheekverantwoordelijke](#).

De infotheek is enkel na afspraak te bezoeken. Mail naar ludwine.liefooghe@vocvo.be of bel naar [015 44 65 03](tel:015446503) om een afspraak te maken.

[Bibliotheekcatalogus](#) [Bibliotheekreglement](#)

Infotheek

Vocvo, Kardinaal Mercierplein 1, 2800 Mechelen

t. 015 44 65 03

e. ludwine.liefooghe@vocvo.be

w. www.vocvo.be

vlaams ondersteuningscentrum voor het volwassenenonderwijs

